

Теория на електронните схеми

Синтез на активни филтри: Каскадна реализация. Схеми с МООВ

Доц. д-р инж. Тодор Тодоров

Катедра Електронна техника, ФЕТТ

Технически университет – София

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

*„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Съдържание

- Каскаден метод
- Основни схеми на активни филтри (АФ) с един ОУ
- Анализ и синтез на схеми с Многоконтурна Отицателна Обратна Връзка (МООВ)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Образователни цели:

След изучаването на този раздел вие ще трябва да можете:

- Да формулирате същността на каскадната реализация
- Да прогнозирате и аргументирате качествата на основните схеми за реализация на звена от първи и втори ред
- Да анализирате, оценявате и обобщавате резултатите от синтеза

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

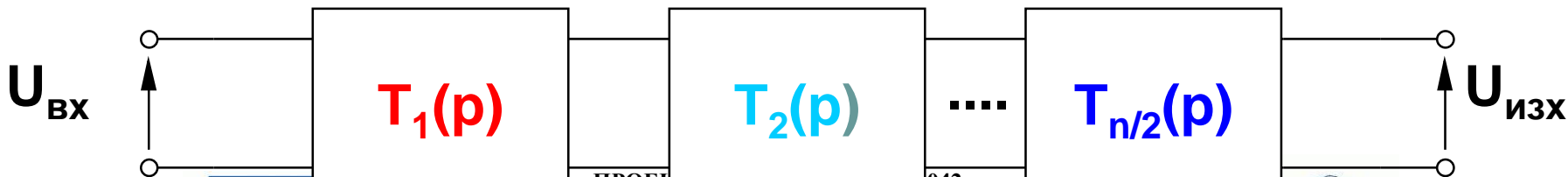
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Каскадна реализация

- Каскадната реализация на предавателни функции от висок ред е най-разпространеният метод за проектиране на активни RC-схеми. Това е основната стратегия в системите за автоматизиран синтез - Filter Synthesis и Filter Wiz
- Каскадната реализация се състои от два етапа:
  - Разлагане на предавателната функция на елементарни предавателни функции от първи и втори ред
  - Реализация на получените функции чрез каскадно свързани звена от първи и втори ред, взаимодействието между които е пренебрежимо малко

$$T(p) = \frac{U_{\text{изх}}}{U_{\text{вх}}} = T_1(p) \cdot T_2(p) \cdot \dots \cdot T_{n/2}(p) \quad \text{При } n \text{ четно}$$

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Каскадна реализация

- Каскадният метод значително опростява задачата за реализация на общата предавателна функция, тъй като **съществуват краен брой различни по вид елементарни предавателни функции** от първи и втори ред:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Каскадна реализация- елементарни предавателни функции

$$T(p) = \frac{H}{p + b_0}$$

$$T(p) = \frac{Hp}{p + b_0}$$

$$T(p) = \frac{H}{p^2 + b_1p + b_0}$$

$$T(p) = \frac{Ha_1p}{p^2 + b_1p + b_0}$$

$$T(p) = \frac{Ha_2p^2}{p^2 + b_1p + b_0}$$

$$T(p) = H \frac{a_2p^2 + a_0}{p^2 + b_1p + b_0}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

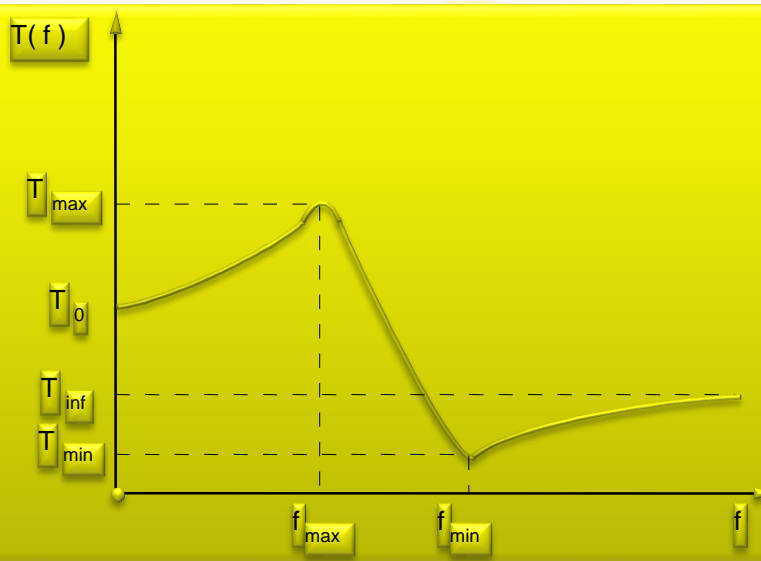
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Каскадна реализация- елементарни предавателни функции

Биквадратна
предавателна
функция -
АЧХ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Каскадна реализация

- При разлагането на $T(p)$ съществуват три степени на свобода.
  1. Обединяване на полюсите и нулите на предавателната характеристика
  2. Разпределение на усилването
  3. Подреждане на звената в каскадната структура
- Тези степени на свобода се използват за оптимизация на характеристиките на получената схема.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Каскадна реализация

Тези степени на свобода могат да се използват за **оптимална реализация** на АФ по следните четири основни критерии:

- Първият от тях е осигуряването на **максимален динамичен обхват**. Горната граница на динамичния обхват на схемата се определя от максимално допустимата амплитуда на изходния сигнал при допустимо ниво на изкривяванията, а долната граница - от нивото на собствения шум в изхода на схемата
- Вторият критерий е осигуряването на **максимално отношение сигнал - шум**. Той е особено важен при работа с малки входни сигнали, съизмерими с нивото на собствените шумове

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Каскадна реализация

- Третият критерий е свързан с **минимизиране на чувствителността** на работните характеристики на схемата към изменение параметрите ѝ
- Четвъртият критерий засяга **удобството за настройка** на селективните схеми

Едновременното удовлетворяване на тези основни критерии за оптимална реализация е трудно осъществима задача, тъй като се появяват взаимно противоречиви изисквания, което налага допускането на разумни компромиси

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Каскадна реализация

- При каскадния метод за отстраняване на взаимодействието между звената всяко едно от тях трябва да има голямо входно съпротивление и малко изходно съпротивление, а усилвателят трябва да се характеризира с безкрайно голям коефициент на усилване K_u , т.е. това е **операционния усилвател**.
- На практика това се осигурява, като изходното напрежение на всяко звено се получава от изхода на **идеален източник на напрежение, управляван от напрежение или от изхода на операционен усилвател**.

Европейски съюз

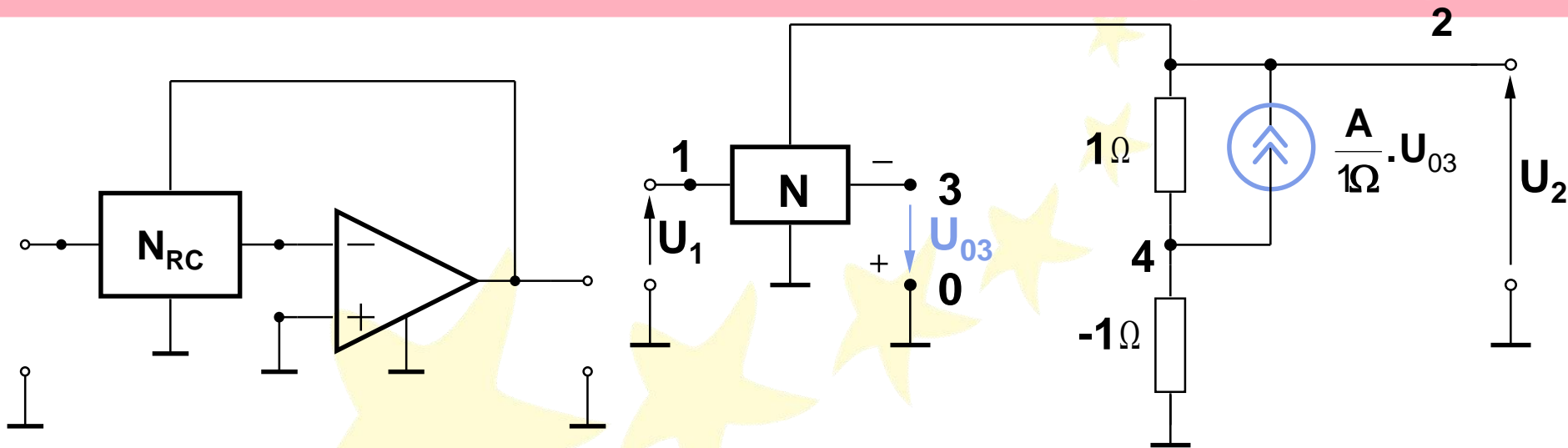
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анализ и синтез на схеми с Многоконтурна Отрицателна Обратна Връзка (МООВ)

Проектирането на активни филтри с МООВ се свежда до проектирането на RC многополюсника.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

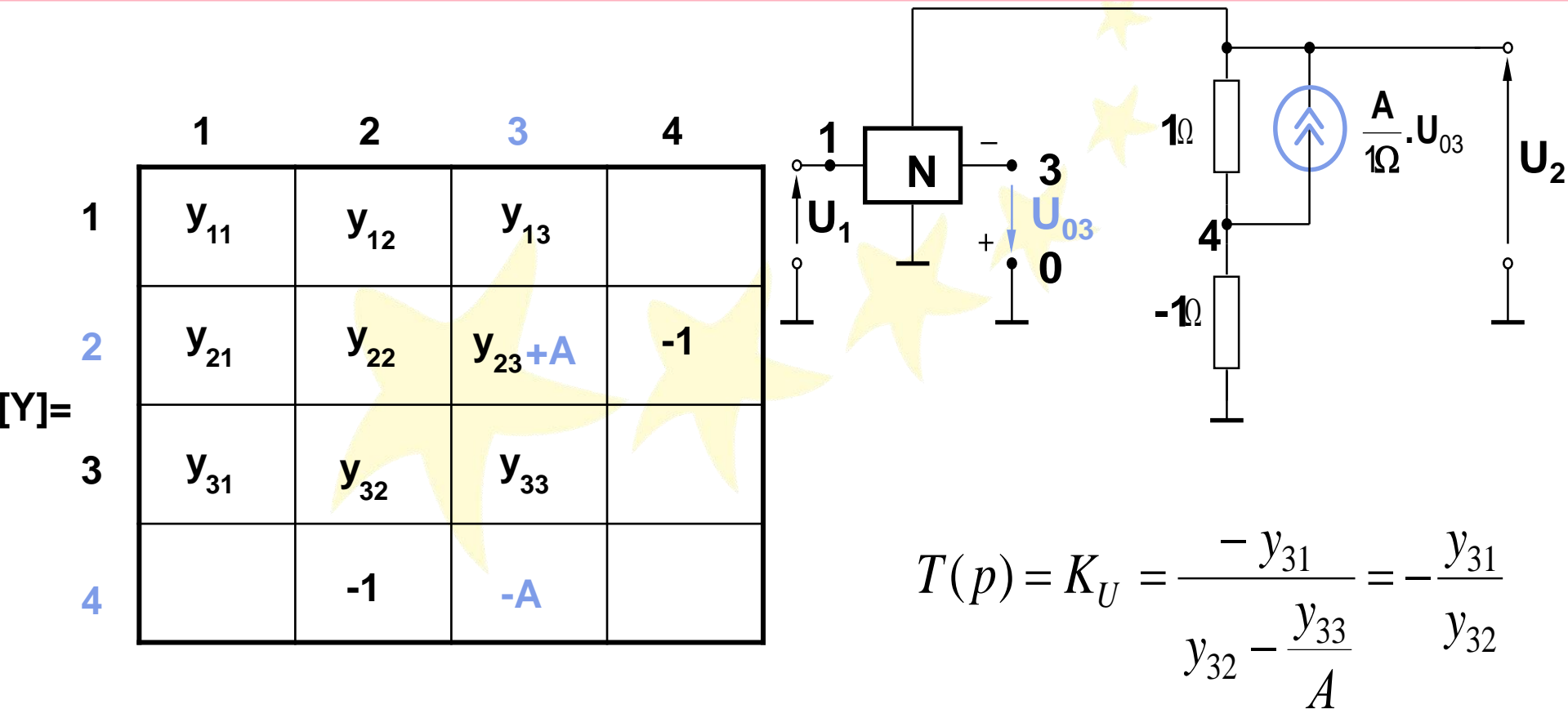
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

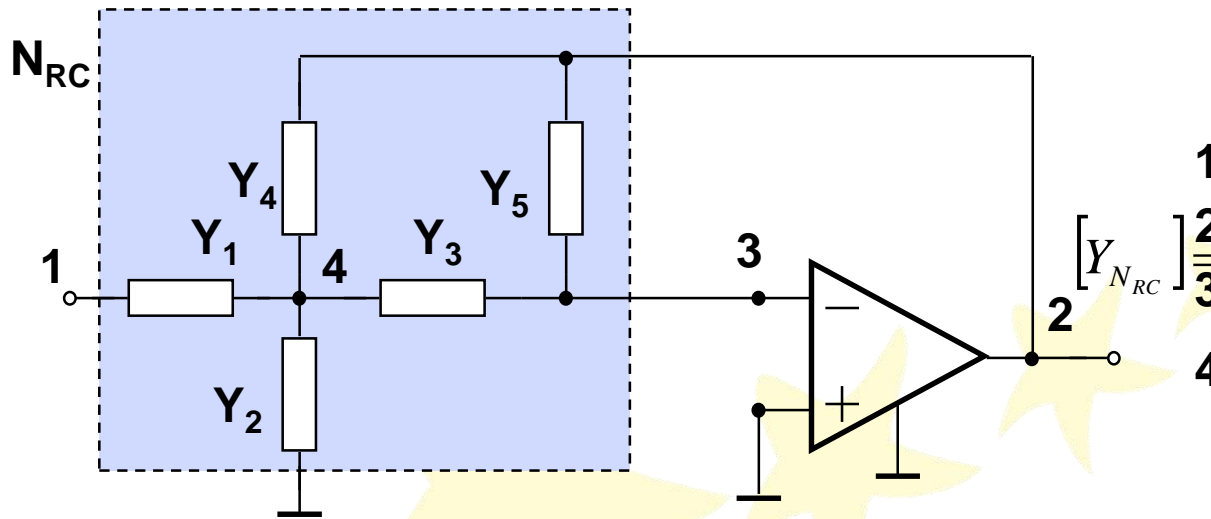
Анализ и синтез на схеми с Многоконтурна Отрицателна Обратна Връзка (МООВ)

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анализ и синтез на схеми с МООВ

	1	2	3	4
1	Y_1	0	0	$-Y_1$
2	0	$Y_4 + Y_5$	$-Y_5$	$-Y_4$
3	0	$-Y_5$	$Y_3 + Y_5$	$-Y_3$
4	$-Y_1$	$-Y_4$	$-Y_3$	$\sum Y_i$

$$\sum_{i=1}^4 Y_i = Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4$$

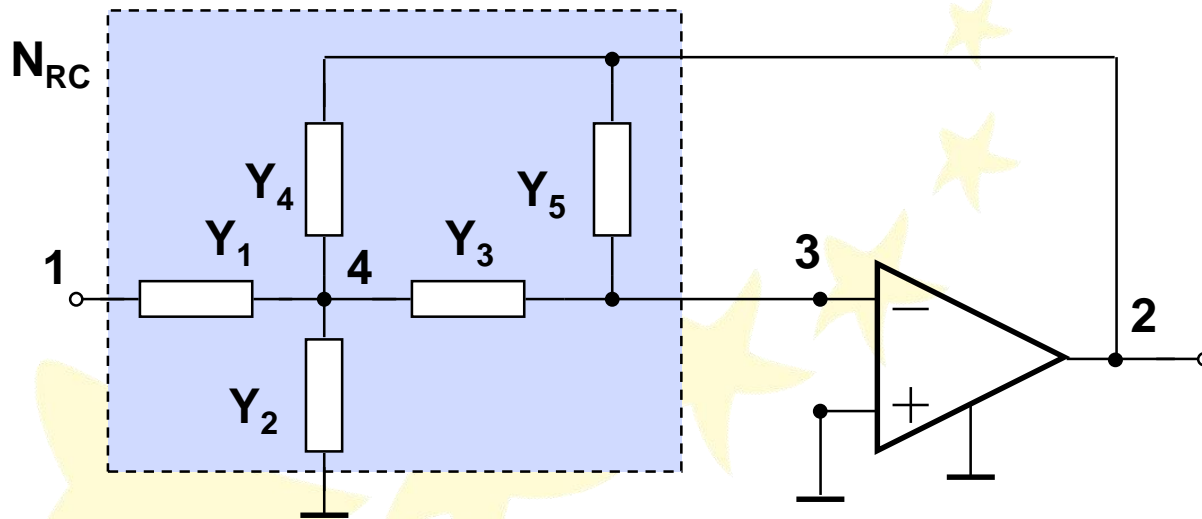
	1	2	3
1	$Y_1 - Y_1^2 / \sum Y_i$	$-Y_1 Y_4 / \sum Y_i$	$-Y_3 Y_1 / \sum Y_i$
2	$-Y_1 Y_4 / \sum Y_i$	$Y_1 + Y_5 - Y_4^2 / \sum Y_i$	$-Y_5 - Y_1 Y_4 / \sum Y_i$
3	$-Y_1 Y_3 / \sum Y_i$	$-Y_5 - Y_3 Y_4 / \sum Y_i$	$Y_3 + Y_5 - Y_3^2 / \sum Y_i$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
 „Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анализ и синтез на схеми с МООВ

$$T(p) = -\frac{y_{31}(p)}{y_{32}(p)}$$

За да определим проводимостите y_{31} y_{32} е необходимо да редуцираме в. 4:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ и синтез на схеми с МООВ

$$T(p) = -\frac{y_{31}(p)}{y_{32}(p)}$$

$$y_{31} = -\frac{Y_1 Y_3}{Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4}$$

$$y_{32} = -\frac{Y_5(Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4}{Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4}$$

$$T(p) = K_U = -\frac{y_{31}}{y_{32}} = -\frac{Y_1 Y_3}{Y_5(Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4}$$

$$Y_i \in \left(\frac{1}{R}, pC \right)$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ и синтез на схеми с МООВ

$$T(p) = K_U = -\frac{y_{31}}{y_{32}} = -\frac{Y_1 Y_3}{Y_5 (Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4}$$

Изразът за $T(p)$ означава, че в зависимост от вида на елементите в многополюсника N (R или C), схемата с МООВ може да реализира само полиномни предавателни функции от НЧ, ВЧ и лентов тип.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ и синтез на схеми с МООВ

Известни от
апроксимацията са:

ω_p , Q_p , H

$$T(p) = \frac{H\omega_p^2}{p^2 + p\left(\frac{\omega_p}{Q_p}\right) + \omega_p^2}$$

За да получим НЧ предавателна функция (с полином на Хурвиц в знаменателя и константа в числителя), избираме типа на елементите:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

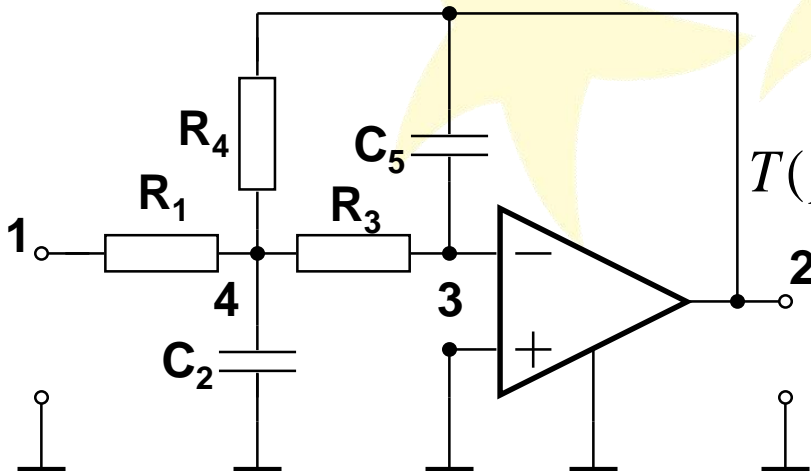
Анализ и синтез на схеми с МООВ

Известни от
апроксимацията са:

ω_p , Q_p , H

$$T(p) = \frac{H\omega_p^2}{p^2 + p\left(\frac{\omega_p}{Q_p}\right) + \omega_p^2}$$

$$Y_1 = \frac{1}{R_1}; \quad Y_3 = \frac{1}{R_3}; \quad Y_4 = \frac{1}{R_2}; \quad Y_2 = pC_1; \quad Y_5 = pC_5$$

$$T(p) = K_U = \frac{-1}{R_1 R_3 C_2 C_5} \frac{1}{p^2 + p \frac{1}{C_2} \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} \right) + \frac{1}{R_3 R_4 C_2 C_5}}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ и синтез на схеми с МООВ

Търсени параметри:

R_1, R_3, R_4, C_2, C_5

$$\omega_p^2 = \frac{1}{R_3 R_4 C_2 C_5}$$

$$\frac{1}{Q_p} = \frac{\left(\frac{1}{R_1 C_2} + \frac{1}{R_3 C_2} + \frac{1}{R_4 C_2} \right)}{\frac{1}{\sqrt{C_2 C_5 R_3 R_4}}}$$

$$|H\omega_p^2| = \frac{1}{R_1 R_3 C_2 C_5}$$

$$H = -\frac{R_4}{R_1}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на НЧФ чрез схемата с МООВ – чувствителност на ω_p и Q_p

Определянето на функцията на относителната чувствителност на Q_p и ω_p се прави чрез диференциране на съответните изрази от предавателната функция в символен вид спрямо параметрите R и C на схемните елементи:

$$S_{C_1}^{\omega_p} = S_{C_2}^{\omega_p} = S_{R_2}^{\omega_p} = S_{R_3}^{\omega_p} = -0,5$$

$$S_{C_1}^Q = 0,5 \quad S_{C_2}^Q = -0,5 \quad S_{R_1}^Q = Q(1/R_1)\sqrt{R_2 R_3 C_2 / C_1}$$

$$S_{R_2}^Q = -\frac{Q}{2} \left(\frac{1}{R_1} \sqrt{\frac{R_2 R_3 C_2}{C_1}} - \sqrt{\frac{R_3 C_2}{R_2 C_1}} + \sqrt{\frac{R_2 C_2}{R_3 C_5}} \right)$$

$$S_{R_1}^H = -1$$

$$S_{R_3}^Q = -\frac{Q}{2} \left(\frac{1}{R_1} \sqrt{\frac{R_2 R_3 C_2}{C_1}} + \sqrt{\frac{R_3 C_2}{R_2 C_1}} - \sqrt{\frac{R_2 C_2}{R_3 C_5}} \right)$$

$$S_{R_2}^H = 1$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

*„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

МООВ: чувствителност на ω_p и Q_p

Оказва се, че функциите на чувствителността на честотата ω_p към изменението на част от пасивните елементи има стойност 0, а към изменението на останалите е със стойност - 0,5. Това означава, че при изменение на съответния елемент с 2% граничната честота се променя с 1% и то в противоположна посока (знак “минус”).

Функциите на чувствителността на полюсния качествен фактор към пасивните елементи имат абсолютни стойности по - малки от единица, т. е.

$$\left| S_{R_1}^Q \right| < 1 \quad \left| S_{R_2}^Q \right| < 1 / 2 \quad \left| S_{R_3}^Q \right| < 1 / 2$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

МООВ: чувствителност на ω_p и Q_p

Функциите на чувствителността на полюсния качествен фактор към пасивните елементи имат абсолютни стойности по - малки от единица, т. е.

$$\left| S_{R_1}^Q \right| < 1 \quad \left| S_{R_2}^Q \right| < 1/2 \quad \left| S_{R_3}^Q \right| < 1/2$$

От тези резултати следва, че едно от основните предимства на филтрите с МООВ, се състои в много ниската чувствителност на Q_p и ω_p от изменението на пасивните елементи.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

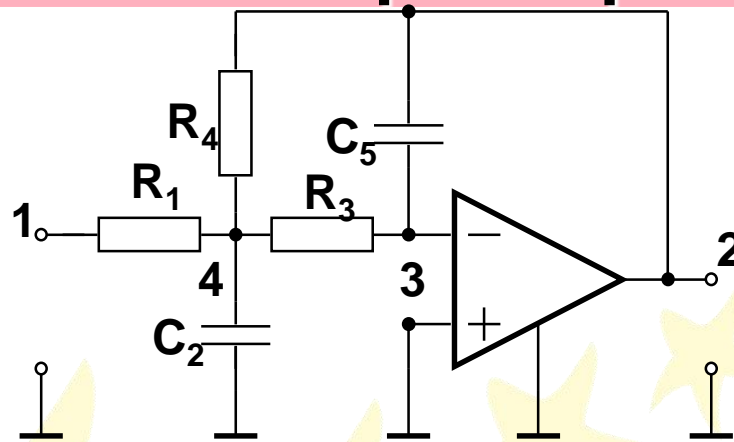
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ на физическите процеси в схемата на НЧ филтър с МООВ

Действието на схемата като нискочестотен филтър е следното.

- При честоти много по - малки от граничната честота f_p , капацитивните съпротивления на C_2 и C_5 са много по - големи от съпротивленията на резисторите R_3 , R_1 и R_4 .
- Резисторът R_3 е последователно свързан на високоомния вход на ОУ и практически не оказва влияние върху работата на схемата.
- Резисторите R_4 и R_1 заедно с ОУ образуват схема на инвертиращ усилвател, в която усилването по напрежение е $H=GAIN= - R_4/R_1$.
- При честоти, близки, но по - малки от граничната честота f_p , съпротивлението на C_2 става съизмеримо със съпротивлението на R_4 и дълбочината на ООВ от веригата $R_4 - C_2$ намалява, поради което изходното напрежение се стреми да нарасне.
- Същевременно намалява съпротивлението на C_5 , с което дълбочината на втората ООВ (от веригата $C_5 - R_3$) се увеличава и обуславя стремеж към намаляване на изходното напрежение.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

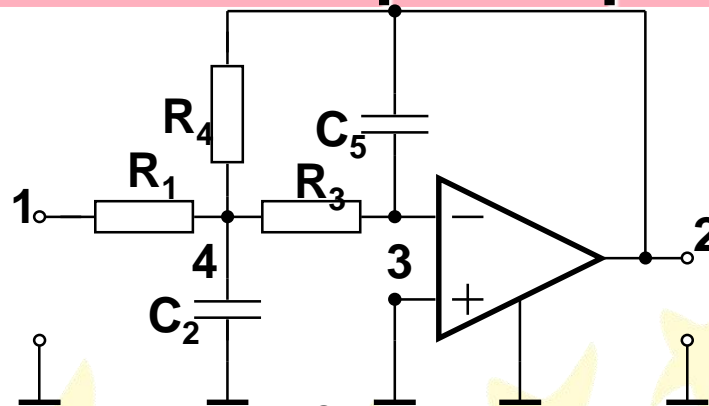
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ на физическите процеси в схемата на НЧ филтър с МООВ

- Капацитетът C_5 обикновено е по - малък от C_2 . В резултат на това, при честоти много по - малки от граничната, двете влияния взаимно се компенсират и изходното напрежение остава постоянно вместо да намалява, както би било при липса на C_2 .
- Когато честотата стане по - голяма или равна на граничната честота, започва преобладаващото влияние на C_5 . Следователно, намаляването на коефициента на предаване, определено от C_5 , е по - голямо от увеличаването му поради C_2 .
- Съвместното действие на двете ООВ предизвиква по - бързо намаляване на коефициента на предаване, т. е. увеличаване на стръмността в преходната област.
- За честоти малко преди граничната f_p , влиянието на C_2 е по - силно от влиянието на C_5 . В този случай се получава прекомпенсация на намаляването на коефициента на предаване и в АЧХ в лентата на пропускане се наблюдава отскок.
- Отскокът в АЧХ зависи от отношението C_1/C_2 . Появата на отскок влошава плоския характер на АЧХ в лентата на пропускане, но води до увеличаване на стръмността на АЧХ в преходната област.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

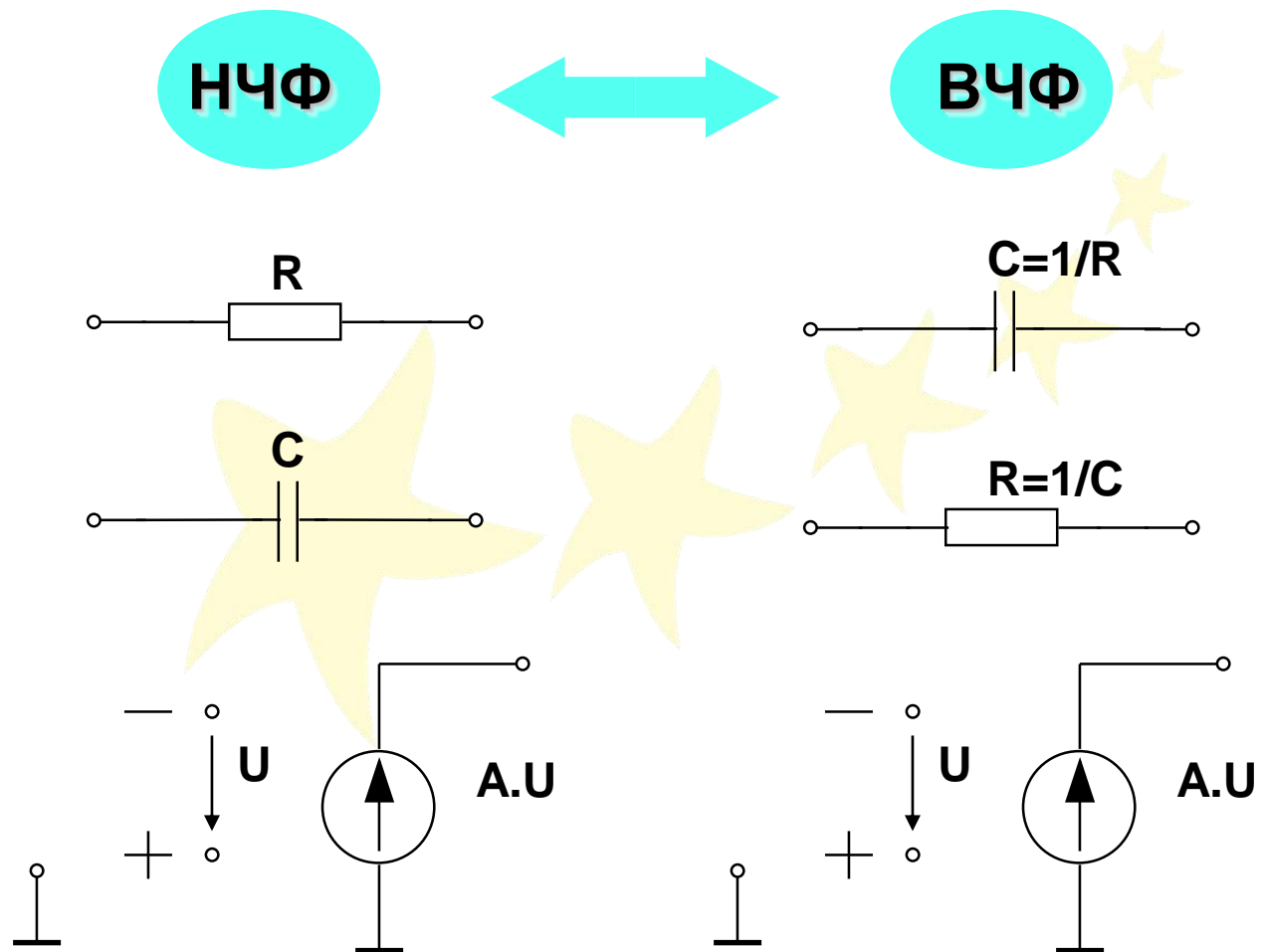
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на ВЧФ чрез схемата с МООВ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

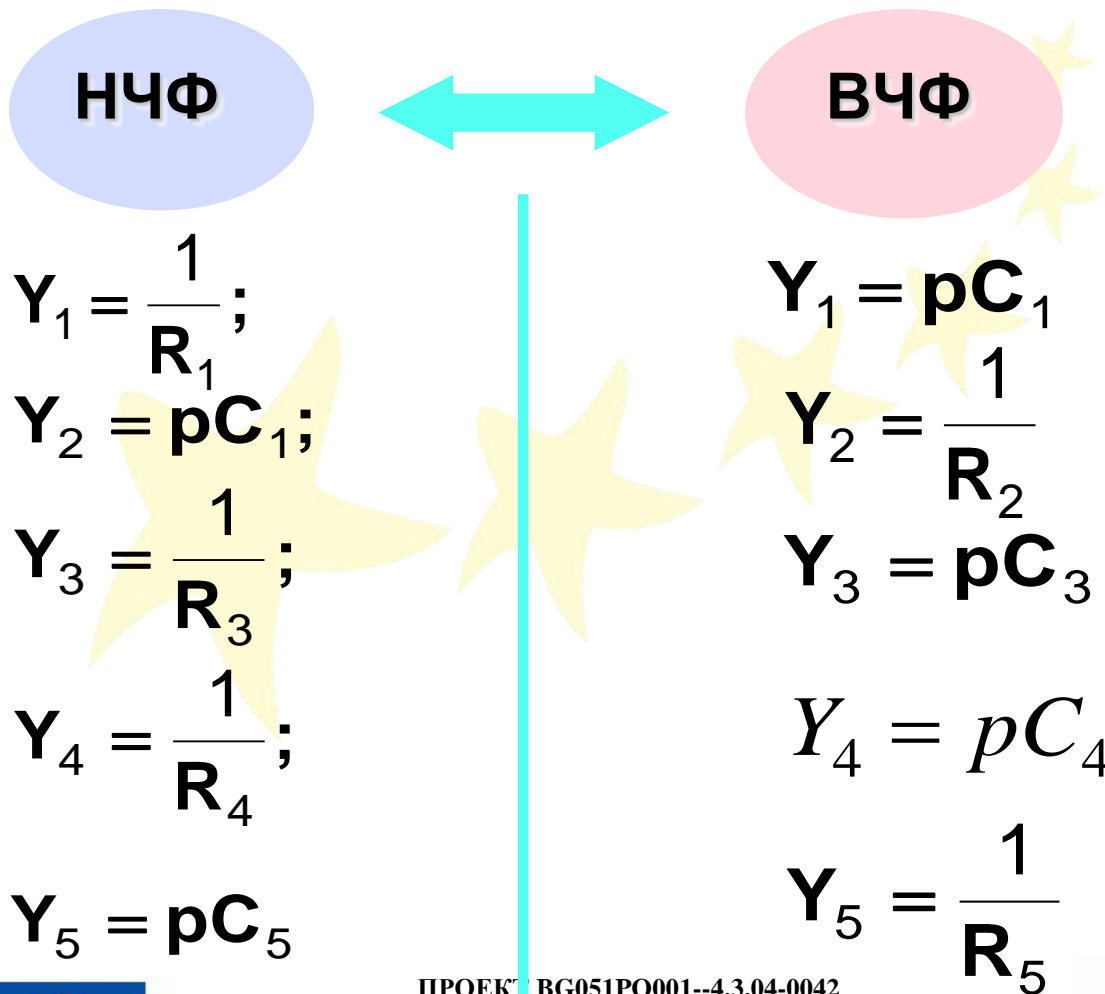
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на ВЧФ чрез схемата с МООВ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

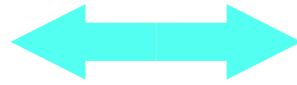
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

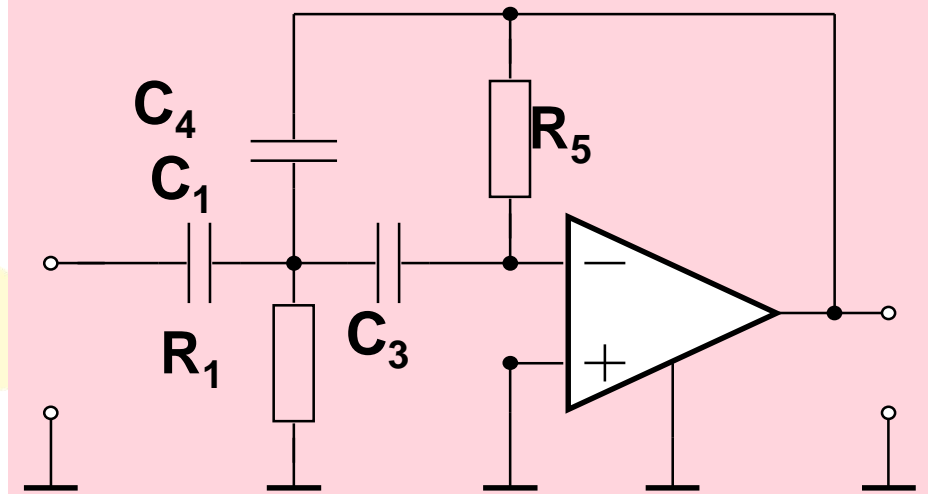
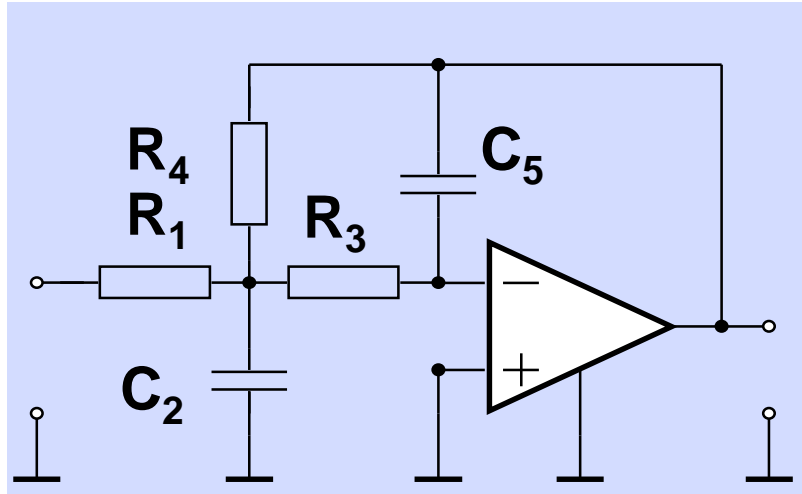
Европейски социален фонд

Реализация на ВЧФ чрез схемата с МООВ

НЧФ

ВЧФ

$$T(p) = \frac{\frac{C_1}{C_4} p^2}{p^2 + p \left(\frac{C_1}{R_5 C_3 C_4} + \frac{1}{R_5 C_4} + \frac{1}{R_5 C_3} \right) + \frac{1}{R_2 R_5 C_3 C_4}}$$

Европейски съюз

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

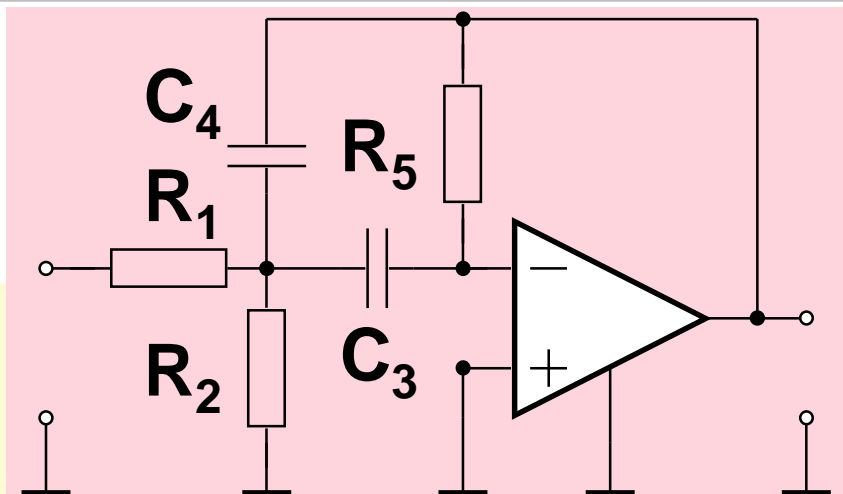
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на ЛФ чрез схемата с МООВ – Схема 1

$$Y_1 = \frac{1}{R_1} \quad Y_2 = \frac{1}{R_2} \quad Y_3 = pC_3 \quad Y_4 = pC_4$$

$$T(p) = K_U = - \frac{p \frac{1}{R_1 C_4}}{p^2 + p \left(\frac{1}{R_5 C_4} + \frac{1}{R_5 C_3} \right) + \frac{1}{R_1 R_5 C_3 C_4} + \frac{1}{R_2 R_5 C_3 C_4}}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG0511/0001/4.3.04/0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

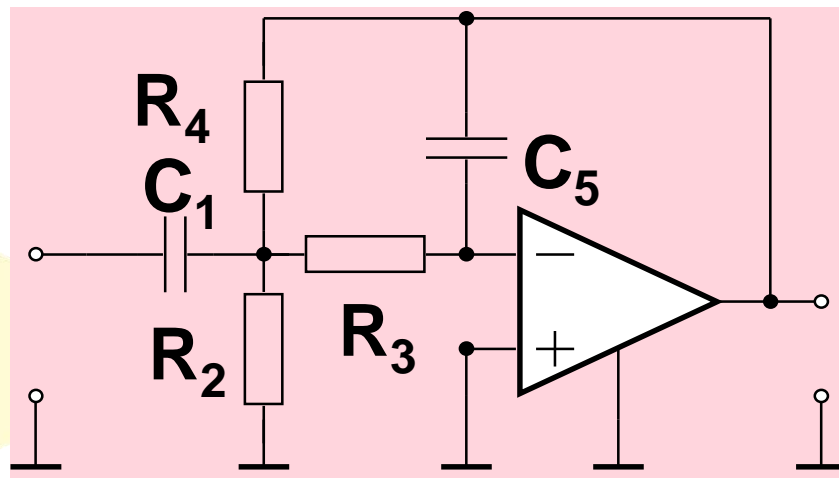
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на ЛФ чрез схемата с МООВ – Схема 2

$$Y_1 = pC_1 \quad Y_2 = \frac{1}{R_2} \quad Y_3 = \frac{1}{R_3} \quad Y_5 = pC_5 \quad Y_4 = \frac{1}{R_4}$$

$$T(p) = - \frac{\frac{1}{R_3 C_5} p}{p^2 + p \left(\frac{1}{R_2 C_1} + \frac{1}{R_3 C_1} + \frac{1}{R_4 C_1} \right) + \frac{1}{R_2 R_4 C_1 C_5}}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG0511/0001/4.3.04/0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

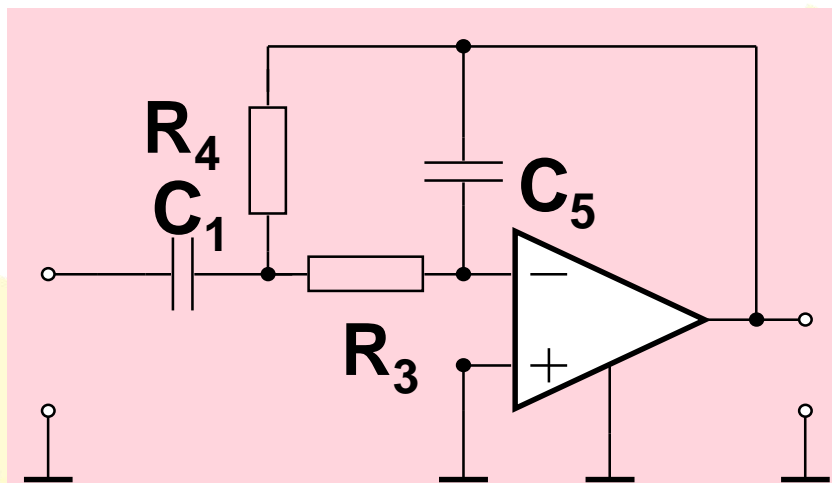
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Реализация на ЛФ чрез схемата с МООВ – Схема 3

$$Y_1 = pC_1 \quad Y_2 = 0 \quad Y_3 = \frac{1}{R_3} \quad Y_4 = \frac{1}{R_4} \quad Y_5 = pC_5$$

$$T(p) = - \frac{\frac{1}{R_3 C_5} p}{p^2 + p \left(\frac{1}{R_3 C_1} + \frac{1}{R_4 C_1} \right) + \frac{1}{R_3 R_4 C_1 C_5}}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG05IF0001-4.5.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ на лентовото звено на Делиянис с МООВ

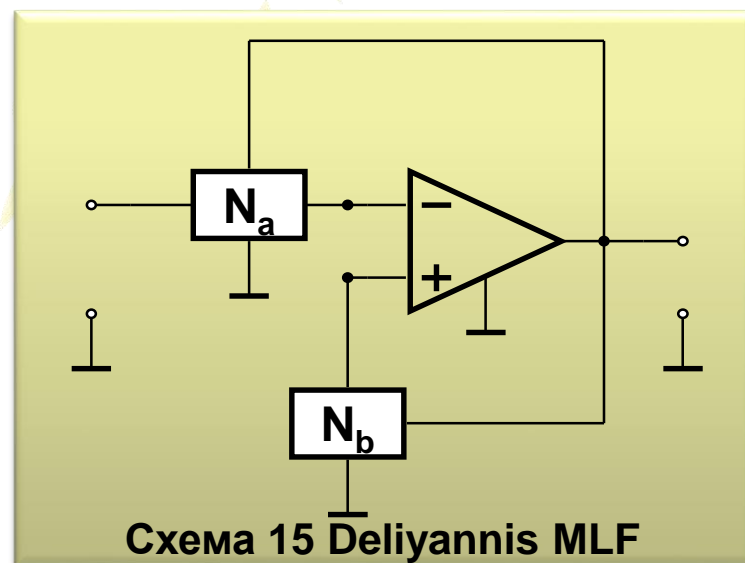
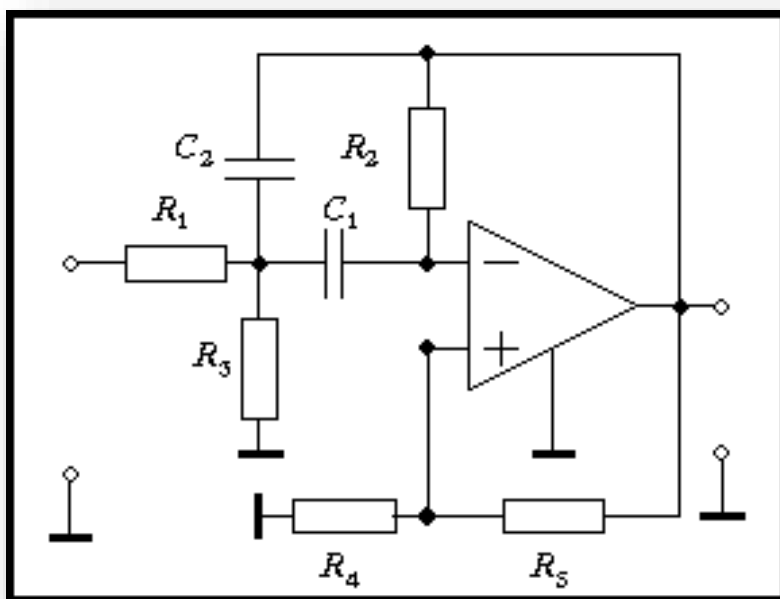

Схема 15 Deliyannis MLF

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

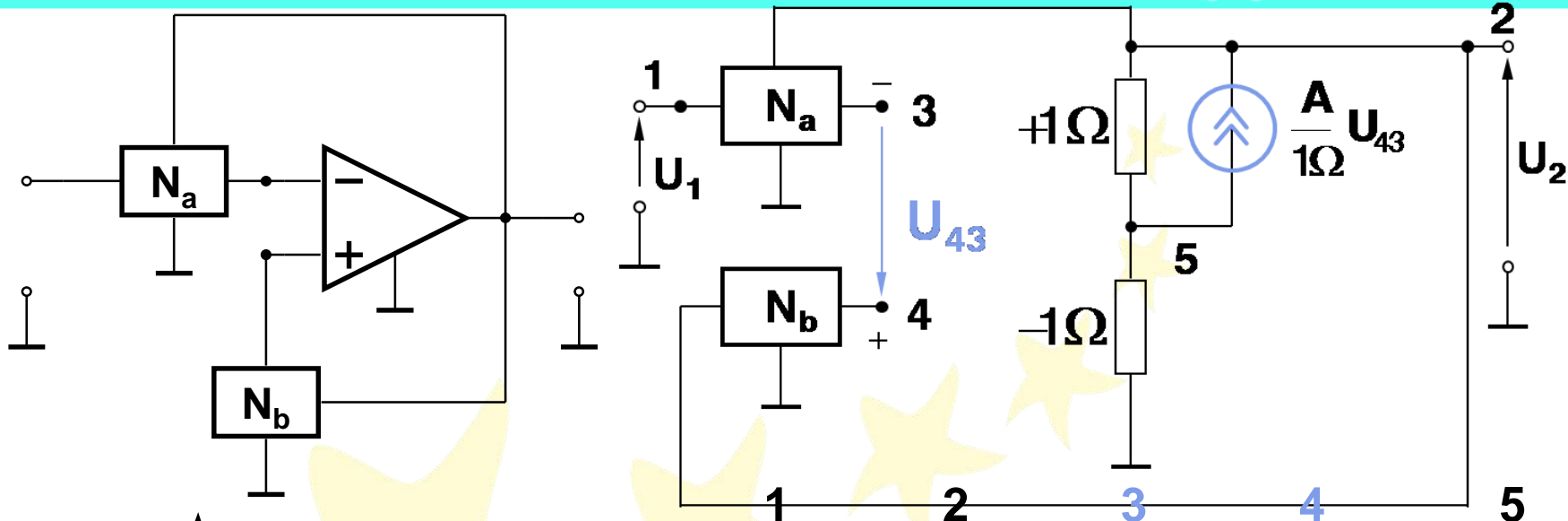
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Анализ на лентовото звено на Дилянис

$$T(p) = K_U = \frac{\Delta_{12}}{\Delta_{11}} = - \frac{y_{31a}}{y_{32a} - \frac{y_{42b} y_{33a}}{y_{44b}}}$$

$$[Y] = \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix}$$

1	y_{11a}	y_{12a}	y_{13a}		
2	y_{21a}	$y_{22a} + 1$	$y_{23a} + A$	$y_{24b} - A$	-1
3	y_{31a}	y_{32a}	y_{33a}		
4		y_{42b}		y_{44b}	
5		-1	-A	+A	

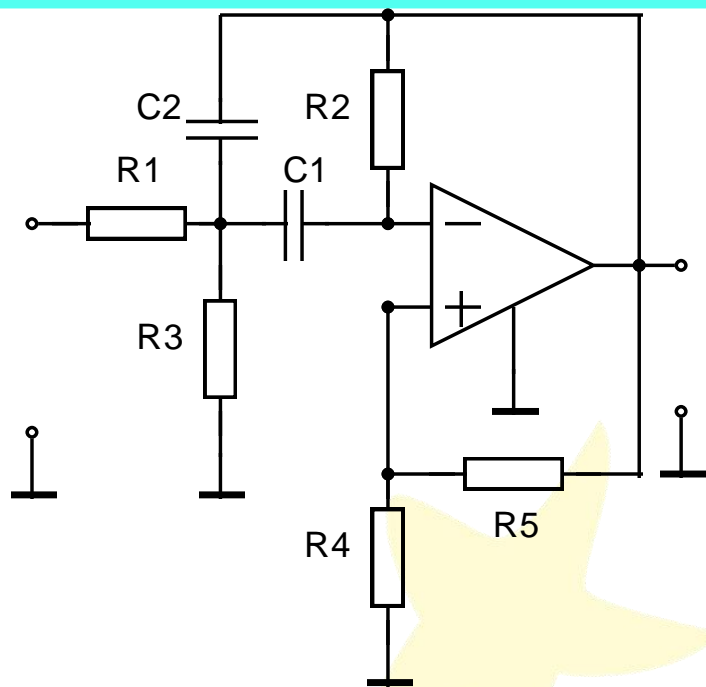
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анализ на лентовото звено на Дилянис

$$T(p) = K_U = \frac{\Delta_{12}}{\Delta_{11}} = - \frac{y_{31a}}{y_{32a} - \frac{y_{42b} y_{33a}}{y_{44b}}}$$

Проводимостите на RC-многополюсника Na се определят след редуциране на вътрешния му възел. Тогава за $T(p)$ следва:

$$p \frac{1}{R_1 C_1} \left(\frac{R_4}{R_5} + 1 \right)$$

$$T(p) = K_U = - \frac{R_{13}}{p^2 + p \left(\frac{1}{R_2 C_1} + \frac{1}{R_2 C_2} - \frac{1}{R_{13} C_1} \cdot \frac{R_4}{R_5} \right) + \frac{1}{R_{13} R_2 C_1 C_2}}$$

$$R_{13} = \frac{R_1 R_3}{R_1 + R_3}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Изводи за схемите на АФ с МООВ:

- В зависимост от вида на елементите в многополюсника N (R или C), схемата с МООВ е възможно да реализира трите основни типа звена - носкочестотно, високочестотно и лентово.
- Предавателната функция по напрежение е без комплексни нули.
- Полусният качествен фактор на лентовото звено на Делиянис зависи от отношението $R4/R5$. Това означава, че той може да се променя независимо от промяната на полюсната честота. Повишаването на Q , което се постига с тази схема, става за сметка на увеличената чувствителност към пасивните елементи на схемата.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

ttodorov@tu-sofia.bg

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд